

nele intenții ale învățatului român de a sprijini apariția unor sinteze privind Orientul antic.

Astfel concepută și realizată, *Vechi imperii ale Orientului* va reprezenta o bună lucrare de referință atât pentru specialist, cât și tuturor celor interesați de istorie și cultură.

MIRON CIHO

MARIA HOLBAN

Din cronica relațiilor româno-ungare în secolele XIII—XIV,

Editura Academiei R. S. România, București, 1981, 310 p.

Culegerea de studii ale Mariei Holban, apărută în Editura Academiei R. S. România, ne-a întărit convingerea că cercetătoarea bucu-reșteană este unul din puținii istorici români în viață care sînt cu ade-vărat specialiști în atât de complexa istorie a provinciei românești Tran-silvania. În cazul domniei sale, în afara faptului că stăpînește limba latină a documentelor medievale ca puțini alții, M. Holban cunoaște istoriografia referitoare la evul mediu transilvănean într-o manieră surprinzătoare. La toate acestea se mai adaugă o metodologie științifi-că strictă, care amintește cele mai bune tradiții ale școlii istorice românești.

Cele opt studii publicate în această culegere vizează aspecte ale istoriei noastre de care tot mai puțini istorici sînt dispuși să se ocupe, iar și mai puțini sînt realmente pregătiți să o facă. Sînt aspecte asupra cărora atât istoriografia noastră cît și cea străină și-au spus punctul de vedere, dar M. Holban demonstrează că ele sînt susceptibile de serioase reconsiderări: căile de pătrundere încercate de regii arpadieni pe teri-toriul Moldovei și Țării Românești, în cursul secolului al XIII-lea, și confruntarea dintre români și regii angevini în cursul secolului al XIV-lea, de o parte a românilor din exteriorul arcului carpatic — din Moldova și Țara Românească —, iar pe de altă parte a românilor din Transilvania.

M. Holban reanalizează documentele fundamentale ale aspectelor cercetate, demonstrînd că autenticitatea unora din ele este discutabilă, ipotezele construite pe baza lor — și care riscau să devină adevăruri imuabile — devenind inconsistente. Pe de altă parte, autoarea reu-șește să pună la punct — cu metode exclusiv științifice — tezele sus-ținute de editorii colecției *Documenta Valachorum* (*Documenta Histo-*

riam Valachorum illustrantia usque ad annum 1400, apărută la Budapesta în 1941).

Nu dorim să intrăm în miezul chestiunilor studiate de M. Holban, ci numai să subliniem rigoarea cu care a procedat autoarea la analiza documentelor discutate, acribia științifică de care dă dovadă pe tot parcursul volumului, fără nici o scădere de ritm. Indiscutabil, M. Holban oferă un model de investigație științifică, mergând până la disocieri de amănunte, care servesc însă demonstrației, conferind în final o impresie de soliditate impresionantă.

Oricum, volumul Mariei Holban este unul din cele mai însemnate lucrări de istorie națională apărute în ultimii ani, care n-au fost lipsiți de asemenea evenimente editoriale, conferindu-i o binemeritată notorietate.

GHEORGHE GORUN

OLGA CICANCI

Companiile grecești din Transilvania

și comerțul european în anii 1636—1746,

Editura Academiei R. S. România, București, 1981, 205 p.

Lucrarea Olgăi Cicanci abordează o temă mai mult decît tentantă, de mare importanță pentru istoria medie — și chiar și cea modernă — a României. Din acest motiv ea este, în mod firesc, demnă de toată atenția.

Cartea cercetătoarei în discuție, bazată pe „un mare număr de documente editate și inedite“ (p. 10), debutează cu o *Introducere* scurtă, în care autoarea își fixează cadrul cercetării și face unele aprecieri generale asupra stadiului cercetării, după care dezbate mai pe larg *Istoriografia* problemei, cel puțin în măsura în care o cunoaște. Intrînd în miezul chestiunii, autoarea dezbate problema întemeierii companiilor grecești din Transilvania, statutele juridice ale celor două companii grecești pe care le cunoaște ca existînd în Transilvania — cea de la Sibiu și cea de la Brașov —, organizarea lor internă, relațiile lor cu autoritățile, structura etnică a acestora, după care trece la analiza activității acestora: formele activității acestora: formele activității comerciale, mărfuri și prețuri, rutele comerciale și, în context, legăturile celor două companii cu Țara Românească și Moldova. Încheie cu analiza vieții spirituale a celor două companii și concluziile cercetării. Lucrarea este